

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.021.02.2021

Marek Nicewicz
Wójt Gminy Lubicz
Urząd Gminy Lubicz
ul. Toruńska 21
87-162 Lubicz Dolny

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/006 Finansowanie zadań oświatowych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Lubicz ¹ , ul Toruńska 21, 87-162 Lubicz Dolny
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Nicewicz, Wójt Gminy Lubicz ² , od 17 listopada 2018 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Marek Olszewski, Wójt Gminy Lubicz, od 1 grudnia 2014 r. do 16 listopada 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Zapewnienie przez j.s.t. warunków realizacji zadań oświatowych.2. Finansowanie zadań oświatowych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2017 r. do 30 września 2021 r. lub do zakończenia czynności kontrolnych oraz z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem ³ .
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2. ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontrolerzy	Marcin Bigos, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/105/2021 z 27 sierpnia 2021 r. Jacek Kalas, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli LBY/142/2021 z 26 października 2021 r.

(akta kontroli str. 1-6)

¹ Dalej: „Urząd”.

² Dalej: „Wójt”.

³ Czynności kontrolne zakończono 15 listopada 2021 r.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach objętych kontrolą zapewniono odpowiednie warunki organizacyjne do wykonywania przez Gminę Lubicz⁶ zadań oświatowych. Prawidłowo realizowano obowiązkowe, jak i ponadobowiązkowe zajęcia związane z rozwojem dzieci i młodzieży. Podejmowano prawidłowe działania w celu objęcia opieką przedszkolną wszystkich chętnych.

Wójt sprawował rzetelny nadzór nad Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Zespołem Ekonomiczno-Administracyjnym Szkół i Przedszkoli w Lubiczu w zakresie wydatkowania dotacji na zadania oświatowe otrzymane z budżetu państwa. Zgodnie z przepisami określono wysokość dofinansowania przekazanego niesamorządowym przedszkolom i punktom przedszkolnym oraz nadzorowano jego wydatkowanie. Rzetelnie i zgodnie z ewidencją księgową sporządzano sprawozdania budżetowe Gminy dotyczące skontrolowanych zagadnień. Ponadto odpowiednio nadzorowano jednostkę prowadzącą obsługę finansowo-księgową w zakresie oświaty.

Jako nieprawidłowe oceniono działania Wójta polegające na zatwierdzeniu rozliczenia przedłożonego przez jedno z niesamorządowych przedszkoli, niezawierającego części danych wymaganych uchwałą Rady Gminy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zapewnienie przez j.s.t. warunków do realizacji zadań oświatowych

Opis stanu faktycznego

1.1. W Gminie, w latach 2017-2021, nie powołano Rady Oświatowej, którą zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe⁸ może powołać organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

Przewodniczący Rady Gminy wskazał, że Rada Gminy⁹ powołała spośród swoich członków Komisję oświaty, kultury fizycznej, zdrowia i rodziny, która odpowiadała na potrzeby samorządu w zakresie spraw oświatowych.

(akta kontroli str. 7-8)

1.2. W okresie objętym kontrolą Wójt przekazywał Radzie informacje o stanie realizacji zadań oświatowych w terminie do 31 października za poprzedni rok szkolny.

(akta kontroli str. 9-167)

1.3. W badanym okresie Gmina prowadziła:

- 1) Szkołę Podstawową im. Tadeusza Kościuszki w Lubiczu Górnym,
- 2) Gimnazjum im. Tadeusza Kościuszki w Lubiczu Górnym (do 31 sierpnia 2017 roku)¹⁰,

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: „Gmina”.

⁷ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, dalej: „Prawo oświatowe”.

⁹ Dalej: „Rada”.

¹⁰ Na podstawie §2 uchwały Rady Gminy nr XXXII/396/2017 z dnia 30 marca 2017 r. Zespół Szkół nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Lubiczu, w skład którego wchodziła Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki oraz Gimnazjum nr 1 im. Tadeusza Kościuszki, z dniem 1 września 2017 r. stał się ośmiolletnią szkołą podstawową z klasami dotychczasowego publicznego gimnazjum.

- 3) Szkołę Podstawową im. Jana Pawła II w Grębocinie,
- 4) Gimnazjum im. Jana Pawła II w Grębocinie (do 31 sierpnia 2017 r.)¹¹,
- 5) Szkołę Podstawową im. bł. ks. Władysława Bukowińskiego w Lubiczu Dolnym,
- 6) Szkołę Podstawową w Złotorii,
- 7) Szkołę Podstawową w Młyńcu Pierwszym,
- 8) Szkołę Podstawową w Gronowie (do 31 sierpnia 2021 r.),
- 9) Przedszkole Publiczne „Chatka Puchatka” w Lubiczu Górnym.

(akta kontroli str. 170, 779-791)

1.4. Gmina w okresie objętym kontrolą nie realizowała dodatkowych zadań oświatowych, niebędących jej zadaniami własnymi. Gmina nie zawierała porozumień, o których mowa w art. 8 ust. 17, 18, 19 i 20 Prawa oświatowego.

(akta kontroli str. 170)

1.5. W okresie objętym kontrolą Gmina była organem rejestrującym dla mających siedzibę na terenie Gminy:

- 1) Przedszkola Niepublicznego „Słoneczko” w Grębocinie,
- 2) Przedszkola Niepublicznego „Akademia Malucha” w Złotorii (do 10 grudnia 2019 r.),
- 3) Przedszkola Niepublicznego „Tęczowa Kraina” w Lubiczu Dolnym,
- 4) Prywatnego Przedszkola Anglojęzycznego „Mały Miś” w Grębocinie,
- 5) Niepublicznego Przedszkola „Niezapominajka” (od 1 kwietnia 2020 r.),
- 6) Prywatnego Przedszkola „Ślimaczek” w Krobi,
- 7) Przedszkola Niepublicznego „ABeeC” w Złotorii (od 6 lutego 2020 r.),
- 8) Niepublicznego Punktu Przedszkolnego „Arka Noego” w Lubiczu Górnym (do 3 grudnia 2017 r.),
- 9) Niepublicznego Punktu Przedszkolnego „Żyrafa” w Lubiczu Górnym,
- 10) Niepublicznego Punktu Przedszkolnego „Troskliwe Misie” w Lubiczu Górnym (do 31 marca 2020 r.).

(akta kontroli str. 171-173)

1.6. W latach 2017-2021 (do 30 września) średnia liczba uczniów w poszczególnych typach szkół prowadzonych przez Gminę oraz średnia liczba uczniów przypadających na oddział kształtowała się następująco:

1) w szkołach podstawowych:

- a) w 2017 r. - 1562,67 (na oddział przypadało 19,7),
- b) w 2018 r. - 1773 (na oddział przypadało 19,77),
- c) w 2019 r. - 1925 (na oddział przypadało 19,64),
- d) w 2020 r. - 1960 (na oddział przypadało 20,21),
- e) do 30 września 2021 r. - 1945,22 (na oddział przypadało 21,14),

2) w gimnazjach:

- a) w 2017 r. - 475,67 (na oddział przypadało 24,18),
- b) w 2018 r. - 298,67 (na oddział przypadało 23,57),
- c) w 2019 r. - 118 (na oddział przypadało 22,14).

(akta kontroli str. 181)

1.7. W okresie objętym kontrolą, w prowadzonych przez Gminę szkołach, zatrudniono (średniorocznie w przeliczeniu na pełny etat): 219,11¹² nauczycieli

¹¹ Na podstawie §3 uchwały Rady Gminy nr XXXII/396/2017 z dnia 30 marca 2017 r. Zespół Szkół nr 2 im. Jana Pawła II w Grębocinie, w skład którego wchodziła Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II oraz Gimnazjum nr 2 im. Jana Pawła II, z dniem 1 września 2017 r. stał się ośmioletnią szkołą podstawową z klasami dotychczasowego publicznego gimnazjum.

¹² Nauczycieli stażystów – 7,36; nauczycieli kontraktowych – 22,88; nauczycieli mianowanych – 72,93 oraz nauczycieli dyplomowanych – 115,94.

w 2017 r., 229,35¹³ w 2018 r., 221,85¹⁴ w 2019 r., 233,78¹⁵ w 2020 r. oraz 234,1¹⁶ w 2021 r. (do 30 września). W każdym z badanych lat ponad połowę zatrudnionych stanowili nauczyciele dyplomowani (odpowiednio: 52,91%, 55,37%, 60,85%, 61,37% oraz 61,27%). Na jednego nauczyciela przypadało od 8,38 do 9,30 ucznia.

(akta kontroli str. 182)

1.8. Zgodnie z wyjaśnieniami Wójta w żadnej ze szkół, dla których Gmina była organem prowadzącym, w roku szkolnym 2020/2021 nie brakowało nauczycieli wykwalifikowanych w konkretnych specjalnościach, a wszyscy byli zatrudnieni zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.

(akta kontroli str. 173)

1.9. Weryfikację i potwierdzanie danych zgromadzonych w Systemie Informacji Oświatowej¹⁷ realizował Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół i Przedszkoli w Lubiczu¹⁸. ZEASiP obsługiwał i sprawował nadzór w zakresie spraw finansowych, organizacyjnych i administracyjnych dotyczących szkół i przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Gmina.

(akta kontroli str. 194-200)

1.10. W prowadzonych przez Gminę szkołach, zrealizowano zajęcia dodatkowe:

- logopedia – średnia w roku tygodniowa liczba godzin wyniosła od 94 do 98, objęto nią w roku średnio od 277 do 325 uczniów, zajęcia sfinansowano z subwencji oraz środków własnych Gminy;
- zajęcia rewalidacyjne orientacji przestrzennej oraz poruszania się – średnia w roku tygodniowa liczba godzin wyniosła od 90 do 110, objęto nimi w roku średnio od 45 do 55 uczniów, zajęcia sfinansowano z subwencji oraz środków własnych Gminy;
- zajęcia socjoterapeutyczne – średnia w roku tygodniowa liczba godzin wyniosła od 28 do 36, objęto nimi w roku średnio od 172 do 248 uczniów, zajęcia sfinansowano z subwencji oraz środków własnych Gminy;
- świetlica szkolna – średnia w roku tygodniowa liczba godzin wyniosła od 368 do 408, objęto nią w roku średnio od 652 do 723 uczniów, zajęcia sfinansowano z subwencji oraz środków własnych Gminy;
- koła zainteresowań – średnia w roku tygodniowa liczba godzin wyniosła od 8 do 11, objęto nimi w roku średnio od 51 do 86 uczniów, zajęcia sfinansowano ze środków Gminy;
- szkolne koła sportowe – średnia w roku tygodniowa liczba godzin wyniosła od 6 do 14, objęto nimi w roku średnio od 45 do 112 uczniów, zajęcia sfinansowano ze środków Kujawsko-Pomorskiego Stowarzyszenia Związków Sportowych w Bydgoszczy;
- szachy – średnia w roku tygodniowa liczba godzin wyniosła 3, objęto nimi w roku średnio od 31 do 36 uczniów, zajęcia sfinansowano ze środków Gminy.

(akta kontroli str. 204-207)

¹³ Nauczycieli stażystów – 11,24; nauczycieli kontraktowych – 26,22; nauczycieli mianowanych – 64,91 oraz nauczycieli dyplomowanych – 126,98.

¹⁴ Nauczycieli stażystów – 6,62; nauczycieli kontraktowych – 32,02; nauczycieli mianowanych – 48,22 oraz nauczycieli dyplomowanych – 134,99.

¹⁵ Nauczycieli stażystów – 6,51; nauczycieli kontraktowych – 33,73; nauczycieli mianowanych – 50,08 oraz nauczycieli dyplomowanych – 143,46.

¹⁶ Nauczycieli stażystów – 6,21; nauczycieli kontraktowych – 35,72; nauczycieli mianowanych – 48,73 oraz nauczycieli dyplomowanych – 143,44.

¹⁷ Dalej: „SIO”.

¹⁸ Dalej: „ZEASiP”.

1.11. W roku szkolnym 2019/2020 do sprawdzianu przeprowadzanego po ósmej klasie szkoły podstawowej przystąpiło 221 uczniów. Spośród nich 112 uzyskało wynik w przedziale od 50% do 99%¹⁹, a 109 poniżej 50%. W roku szkolnym 2020/2021 do ww. sprawdzianu przystąpiło 212 uczniów. Spośród nich 140 uzyskało wynik w przedziale od 50% do 99%, a 72 poniżej 50%. Żaden z uczniów nie uzyskał wyniku 100%.

Wójt przekazywał Radzie informacje o wynikach egzaminów w informacji o realizacji zadań oświatowych. Przewodniczący Rady poinformował, że radni analizowali dane zbiorczo w stosunku do wszystkich szkół prowadzonych przez Gminę, biorąc pod uwagę zasoby szkół oraz możliwości edukacyjne uczniów, a także posiadane dysfunkcje potwierdzone przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne w opiniach i orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego.

(akta kontroli str. 8, 183)

1.12. W latach 2017-2021 wśród uczniów szkół prowadzonych przez Gminę było 23 laureatów wojewódzkich konkursów przedmiotowych wskazanych w art. 132 Prawa oświatowego:

- w roku szkolnym 2016/2017 – laureat wojewódzkich konkursów z języka polskiego, historii, matematyki i biologii;
- w roku szkolnym 2017/2018 – po dwóch laureatów wojewódzkich konkursów z historii, chemii oraz fizyki, laureat wojewódzkiego konkursu z matematyki oraz języka niemieckiego;
- w roku szkolnym 2018/2019 – po dwóch laureatów wojewódzkich konkursów z chemii oraz języka niemieckiego, laureat wojewódzkich konkursów z matematyki i historii;
- w roku szkolnym 2019/2020 – dwóch laureatów wojewódzkiego konkursu z chemii, laureat wojewódzkiego konkursu z matematyki;
- w roku szkolnym 2020/2021 – laureat wojewódzkiego konkursu z matematyki oraz informatyki.

(akta kontroli str. 105-107, 119-120, 135-136, 149-150, 165)

1.13. W kontrolowanym okresie nie składano skarg dotyczących funkcjonowania szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę.

(akta kontroli str. 208)

1.14. Zgodnie z wyjaśnieniami Wójta:

a) od 2017 roku na Gminę nie nałożono zadań oświatowych, na które nie zostały przekazane środki z budżetu państwa;

b) obserwowany corocznie wzrost wydatków ze środków własnych Gminy na zadania oświatowe był spowodowany:

- rosnącą liczbą dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego lub z opiniami wystawionymi przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne po 30 września każdego roku i wynikającą z tego tytułu koniecznością organizowania nauczania indywidualnego oraz zajęć: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, rewalidacji, a także potrzebą zatrudniania nauczycieli współorganizujących kształcenie osób niepełnosprawnych;
- dopłatami do przedszkoli w innych gminach, do których uczęszczają dzieci mieszkające na terenie Gminy;

¹⁹ Uśredniony łączny wynik z trzech egzaminów przeprowadzanych w ramach sprawdzianu po ósmej klasie szkoły podstawowej.

- stanowiskiem związków zawodowych, ograniczającym Gminę w podejmowaniu działań zmierzających do racjonalizacji wydatków w zakresie wynagrodzeń;
 - brakiem możliwości samodzielnego kształtowania sieci szkół;
 - inwestycjami, modernizacjami i adaptacjami gminnej infrastruktury oświatowej i sportowej oraz utrzymaniem obiektów sportowych;
 - wzrostem cen paliwa, co wpływało na zwiększenie kosztów dowozu uczniów do szkół, dla których Gmina jest organem prowadzącym oraz kosztów dowozu uczniów z niepełnosprawnościami do szkół specjalnych zlokalizowanych na terenie województwa (Toruń, Bydgoszcz);
- c) w roku szkolnym 2020/2021 w związku z pandemią COVID-19:

- Gmina otrzymała pomoc rzeczową w postaci dyspenserów, płynów do dezynfekcji, rękawiczek, maseczek, gogli;

- nie zwalniano nauczycieli, ani nie obniżano ich pensum;

d) Gmina w czasie nauki zdalnej monitorowała w szkołach ewentualne problemy wyłączenia cyfrowego dzieci i młodzieży poprzez ankiety przekazane rodzicom i analizę ankiet. W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że w żadnej ze szkół, dla których Gmina była organem prowadzącym w roku szkolnym 2020/2021, nie miały miejsca przypadki wykluczenia cyfrowego.

e) przy realizacji zadań oświatowych występowały w Gminie następujące problemy:

- zbyt mała subwencja oświatowa;
- duże nakłady finansowe ponoszone przez Gminę z tytułu zwrotu kosztów pobytu dzieci w przedszkolach w innych gminach;
- niewystarczające środki na modernizację przestarzałych obiektów oświatowych;
- małe powierzchnie sal dydaktycznych w stosunku do liczby uczniów w oddziałach klasowych;
- zbyt mało miejsc w placówkach przedszkolnych.

(akta kontroli str. 174-176)

1.15. W latach 2017-2021 do przedszkola prowadzonego przez Gminę w postępowaniu rekrutacyjnym nie zakwalifikowało się odpowiednio: 15, 5, 3, 18 oraz 16 dzieci. Po przeprowadzeniu postępowania uzupełniającego pozostało nieprzyjętych 12 dzieci w 2020 r. oraz jedno w 2021 r.

Gmina Lubicz wskazywała rodzicom/opiekunom prawnym dzieci nieprzyjętych do przedszkola publicznego placówkę, w której dzieci mogły uczestniczyć w zajęciach wychowania przedszkolnego w danym roku szkolnym, co było zgodne z art. 31 ust. 10 i 11 Prawa oświatowego.

(akta kontroli str. 177, 939)

Wójt podejmował działania, mające na celu objęcie opieką przedszkolną wszystkich chętnych. W 2017 r., w związku z nieprzyjęciem 15 dzieci do przedszkola publicznego, Wójt zdecydował o utworzeniu kolejnego oddziału.

(akta kontroli str. 177-178, 940-941)

1.16. W okresie objętym kontrolą Gmina nie posiadała strategii, dotyczącej realizacji zadań oświatowych. Prowadzono natomiast diagnozy demograficzne, społeczne i ekonomiczne dotyczące funkcjonowania Szkoły Podstawowej w Gronowie. Ich

wyniki stały się podstawą podjęcia decyzji o zamiarze likwidacji szkoły z dniem 31 sierpnia 2021 r.²⁰

(akta kontroli str. 678)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Wójt terminowo przedkładał Radzie informacje o stanie realizacji zadań oświatowych. Prawidłowo wykonywano nałożone na Gminę zadania obowiązkowe oraz ponadobowiązkowe związane z rozwojem dzieci i młodzieży. Podejmowano działania w celu objęcia opieką przedszkolną wszystkich chętnych. W przypadkach nieprzyjęcia dziecka do przedszkola publicznego wskazywano placówkę, w której dzieci mogły uczestniczyć w zajęciach wychowania przedszkolnego.

OBSZAR

2. Finansowanie zadań oświatowych

Opis stanu
faktycznego

2.1. W uchwałach budżetowych Gmina zaplanowała dochody z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej w kwotach: 18 535,9 tys. zł na rok 2017, 19 725,4 tys. zł na rok 2018, 20 313,3 tys. zł na rok 2019, 21 137,8 tys. zł na rok 2020 oraz 22 570,7 tys. zł na rok 2021. Zaplanowane dochody były zgodne z informacjami przekazanymi Gminie przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w trybie art. 33 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego²¹.

(akta kontroli str. 218, 222, 282, 295, 362, 385, 447, 464, 564, 568)

2.2. W okresie objętym kontrolą Gmina na realizację zadań oświatowych otrzymała środki:

- w 2017 r. w łącznej wysokości 19 844,98 tys. zł stanowiące 24,13% dochodów Gminy ogółem, w tym: 18 375,81 tys. zł z tytułu subwencji oświatowej, 1 207,78 tys. zł z tytułu dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe, 29,99 tys. zł z tytułu pozostałych dotacji na zadania oświatowe oraz 231,4 tys. zł z innych źródeł. W dochodach Gminy środki otrzymane w ramach subwencji stanowiły 22,34%, środki z dotacji z budżetu państwa 1,47%, a środki z pozostałych dotacji oraz innych źródeł 0,32%;
- w 2018 r. w łącznej wysokości 20 632,9 tys. zł stanowiące 23,09% dochodów Gminy ogółem, w tym: 19 543,68 tys. zł z tytułu subwencji oświatowej, 20,0 tys. zł z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej, 1 055,15 tys. zł z tytułu dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe oraz 14,06 tys. zł z innych źródeł. W dochodach Gminy środki otrzymane w ramach subwencji wraz z rezerwą stanowiły 21,90%, środki z dotacji z budżetu państwa 1,18%, a środki z innych źródeł 0,02%;
- w 2019 r. w łącznej wysokości 22 729,24 tys. zł stanowiące 21,38% dochodów Gminy ogółem, w tym: 20 763,35 tys. zł z tytułu subwencji oświatowej, 499,48 tys. zł z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej, 951,39 tys. zł z tytułu dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe, 161,51 tys. zł z tytułu pozostałych dotacji na zadania oświatowe oraz 353,5 tys. zł z innych źródeł. W dochodach Gminy środki otrzymane w ramach subwencji wraz z rezerwą stanowiły 20,00%, środki z dotacji

²⁰ Uchwała nr XXVI/365/21 Rady Gminy Lubicz z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Gronowie oraz uchwała nr XXVIII/374/21 Rady Gminy Lubicz z dnia 25 lutego 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Gronowie.

²¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, ze zm., dalej: „ustawa o dochodach”.

z budżetu państwa 0,89%, a środki z pozostałych dotacji oraz innych źródeł 0,48%;

- w 2020 r. w łącznej wysokości 22 814,03 tys. zł stanowiące 19,90% dochodów Gminy ogółem, w tym: 21 324,34 tys. zł z tytułu subwencji oświatowej, 182,5 tys. zł z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej, 1 017,39 tys. zł z tytułu dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe, 263,35 tys. zł z tytułu pozostałych dotacji na zadania oświatowe oraz 26,45 tys. zł z innych źródeł. W dochodach Gminy środki otrzymane w ramach subwencji wraz z rezerwą stanowiły 18,76%, środki z dotacji z budżetu państwa 0,89%, a środki z pozostałych dotacji oraz innych źródeł 0,25%;
- w 2021 r. (do 30 września) w łącznej wysokości 20 293,58 tys. zł stanowiące 21,84% dochodów Gminy ogółem, w tym: 19 170,67 tys. zł z tytułu subwencji oświatowej, 875,17 tys. zł z tytułu dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe oraz 247,75 tys. zł z tytułu pozostałych dotacji na zadania oświatowe. W dochodach Gminy środki otrzymane w ramach subwencji stanowiły 20,63%, środki z dotacji z budżetu państwa 0,94%, a środki z pozostałych dotacji 0,27%;

(akta kontroli str. 184-185, 226-239, 300-314, 392-407, 470-499, 602-616)

2.3. W okresie od 1 stycznia 2017 r. nie było konieczności zwrotu subwencji oświatowej w związku z otrzymaniem jej w wysokości wyższej od należnej.

(akta kontroli str. 209-212, 678)

2.4.1. Gmina przekazała na realizację zadań oświatowych wszystkie środki otrzymane w latach 2017-2021 (do 30 września) w ramach części oświatowej subwencji ogólnej wraz z rezerwą części oświatowej subwencji ogólnej.

W ramach części oświatowej subwencji ogólnej wraz z rezerwą Gmina otrzymała:

- 18 375,81 tys. zł w 2017 r., co stanowiło 69,28% wydatków na zadania oświatowe;
- 19 563,68 tys. zł w 2018 r., co stanowiło 61,79% wydatków na zadania oświatowe;
- 21 262,83 tys. zł w 2019 r., co stanowiło 62,87% wydatków na zadania oświatowe;
- 21 506,84 tys. zł w 2020 r., co stanowiło 64,62% wydatków na zadania oświatowe.

W 2021 r. w ramach części oświatowej subwencji ogólnej wraz z rezerwą przyznano Gminie 22 588,0 tys. zł. Do 30 września 2021 r. otrzymała 19 170,67 tys. zł, co stanowiło 72,63% wydatków na zadania oświatowe.

(akta kontroli str. 187, 685-733)

Gmina otrzymała z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej:

- 20,0 tys. zł w 2018 r. przeznaczoną na dofinansowanie wyposażenia szkół podstawowych w pomoce dydaktyczne niezbędne do wykonania podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych;
- 499,48 tys. zł w 2019 r., w tym 19,97 tys. zł przeznaczoną na dofinansowanie wyposażenia szkół podstawowych w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych oraz 12,04 tys. zł przeznaczoną na dofinansowanie kosztów związanych z wypłatą odpraw dla zwalnianych nauczycieli w szkołach i placówkach oświatowych w trybie art. 20 ustawy z dnia 26 stycznia

1982 r. Karta Nauczyciela²² albo przechodzących na emeryturę, natomiast kwota 467,47 tys. zł stanowiła zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej na 2019 rok²³;

- 182,5 tys. zł w 2020 r., w tym 75,0 tys. zł przeznaczoną na dofinansowanie wyposażenia w pomoce dydaktyczne niezbędne do wykonania podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych w publicznych szkołach podstawowych oraz 107,5 tys. zł jako zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej na 2020 rok²⁴.

(akta kontroli str. 685-733)

2.4.2. W latach 2017-2021 Gmina pozyskała dotacje na zadania oświatowe z budżetu państwa w kwotach odpowiednio: 1 227,14 tys. zł; 1 089,61 tys. zł; 964,49 tys. zł; 1 033,81 tys. zł oraz 875,16 tys. zł, w tym:

- na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego w wysokości odpowiednio: 701,11 tys. zł, 728,84 tys. zł, 684,66 tys. zł, 710,12 tys. zł oraz 550,52 tys. zł;

- sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w wysokości kolejno: 288,91 tys. zł, 225,07 tys. zł, 164,83 tys. zł, 224,21 tys. zł oraz 263,71 tys. zł;

- dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów w wysokości odpowiednio: 134,98 tys. zł, 117,7 tys. zł, 115,0 tys. zł, 99,48 tys. zł oraz 60,93 tys. zł;

- na realizację innych zadań oświatowych w wysokości 102,14 tys. zł w roku 2017 (Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, Aktywna Tablica, wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w sprzęt specjalistyczny) oraz 18,0 tys. zł w roku 2018 (Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, Aktywna Tablica).

Wydatkowaniem wskazanych dotacji zajmowały się jednostki organizacyjne Gminy, tj. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu (dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów) oraz Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół i Przedszkoli w Lubiczu (pozostałe rodzaje dotacji). Nadzór nad wydatkowaniem środków z dotacji sprawowali pracownicy Urzędu poprzez analizę pod względem formalnym i rachunkowym przedkładanych sprawozdań Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki budżetowej wraz z zestawieniem obrotów i sald oraz zapisami szczegółowymi do konta 130 Rachunek bieżący jednostki. Pracownicy Urzędu analizowali przedkładane przez wskazane jednostki budżetowe informacje: półroczne i roczne z wykorzystania dotacji.

(akta kontroli str. 186, 188, 617-638, 682-683, 753-778)

2.4.3. W związku z niezawieraniem porozumień, o których mowa w art. 8 ust. 17, 18, 19 i 20 Prawa oświatowego, Gmina nie ponosiła wydatków z tym związanych.

(akta kontroli str. 170)

²² Dz. U. z 2021 r. poz. 1762, dalej: „Karta Nauczyciela”.

²³ Zgodnie z zasadami przyjętymi w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. 2019 poz. 1662).

²⁴ Zgodnie z zasadami przyjętymi w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 18 listopada 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. 2020 poz. 2048).

2.4.4. Prawidłowość wykorzystania środków otrzymanych z innych źródeł zbadano na próbie pięciu umów realizowanych przez Gminę:

- ERASMUS + Mobilność kadry edukacji szkolnej (program aktywny w latach 2017-2019), wykonanie dochodów 125,05 tys. zł;
- ERASMUS + Kompetentny nauczyciel, kompetentny uczeń (program aktywny w latach 2019-2022), wykonanie dochodów 81,69 tys. zł;
- ERASMUS + Towarzyskie roboty (program aktywny w latach 2019-2022), wykonanie dochodów 126,58 tys. zł;
- Edukacja Inspiracja (program aktywny w latach 2019-2020), wykonanie dochodów 3,5 tys. zł;
- ERASMUS + Nasza przyszłość naszym sukcesem (program aktywny w latach 2017-2019), wykonanie dochodów 26,45 tys. zł.

Otrzymane środki wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 792-886, 942-943)

2.4.5. Na realizację zadań oświatowych Gmina przeznaczyła środki własne w łącznej wysokości 45 445,45 tys. zł, w tym:

- w 2017 r. 6 678,22 tys. zł, co stanowiło 25,18% wykonanych wydatków na zadania oświatowe ogółem;
- w 2018 r. 11 026,49 tys. zł, co stanowiło 34,83% wykonanych wydatków na zadania oświatowe ogółem;
- w 2019 r. 11 089,22 tys. zł, co stanowiło 32,79% wykonanych wydatków na zadania oświatowe ogółem;
- w 2020 r. 10 470,05 tys. zł, co stanowiło 31,46% wykonanych wydatków na zadania oświatowe ogółem;
- do 30 września 2021 r. 6 181,48 tys. zł, co stanowiło 23,42% wykonanych wydatków na zadania oświatowe ogółem.

Wójt wyjaśnił, że z własnych środków Gmina sfinansowała m.in. termomodernizację budynków czterech szkół podstawowych w wysokości 3 316,5 tys. zł²⁵ oraz budowę kotłowni gazowej w budynku szkoły podstawowej w wysokości 46,1 tys. zł²⁶. Ponadto sfinansowano zadania oświatowe, będące zadaniami bieżącymi w zakresie:

- zbiorowego dowozu uczniów do szkół, dla których Gmina jest organem prowadzącym oraz dowozu uczniów niepełnosprawnych do szkół specjalnych na terenie Torunia;
- zwrotu kosztów dowozu dzieci niepełnosprawnych do szkół na terenie Torunia i Bydgoszczy;
- zwrotu kosztów wychowania przedszkolnego dla dzieci zamieszkałych na terenie Gminy, a uczęszczających do przedszkoli publicznych i niepublicznych, punktów przedszkolnych oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach publicznych i niepublicznych na terenie gmin ościennych;
- bieżącego utrzymania obiektów oświatowych (woda i ścieki, ogrzewanie, energia elektryczna, wywóz nieczystości stałych, przeglądy budynków i konserwacje instalacji);
- aktualizacji oprogramowania komputerowego i obsługi informatycznej (e-dziennik) oraz telekomunikacyjnej wraz z Internetem;
- remontów bieżących budynków;
- wypłaty wynagrodzeń pracowników administracyjnych zatrudnionych w szkołach i przedszkolu;

²⁵ Całkowita wartość projektów 8 548,7 tys. zł, w tym dofinansowanie z Funduszy Europejskich wyniosło 5 232,2 tys. zł.

²⁶ Całkowita wartość projektu 476,1 tys. zł, w tym 430,0 tys. zł Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

- wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli oraz
- utrzymania infrastruktury sportowej (boiska typu „Orlik”).
(akta kontroli str. 187, 680-681)

2.5. W latach 2017-2021 (do 30 września) wydatki na wynagrodzenia nauczycieli wyniosły kolejno: 11 650,1 tys. zł, 13 102,07 tys. zł, 14 127,8 tys. zł, 15 366,48 tys. zł oraz 12 634,26 tys. zł. W przeliczeniu na jeden etat wydatki wyniosły odpowiednio: 53,17 tys. zł, 57,13 tys. zł, 63,68 tys. zł, 65,73 tys. zł oraz 53,97 tys. zł.

(akta kontroli str. 190)

2.6. W okresie objętym kontrolą zapewniono w budżecie Gminy środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli w wysokości określonej w art. 70a ust. 1 Karty Nauczyciela.

W budżecie Gminy zaplanowano środki w wysokości:

- 125,6 tys. zł w 2017 r., stanowiącej 1% planowanych rocznych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli (12 552,12 tys. zł);
- 114,5 tys. zł w 2018 r., stanowiącej 1% planowanych rocznych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli (11 444,51 tys. zł);
- 96,8 tys. zł w 2019 r., stanowiącej 0,8% planowanych rocznych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli (12 093,59 tys. zł);
- 103,1 tys. zł w 2020 r., stanowiącej 0,8% planowanych rocznych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli (12 886,47 tys. zł);
- 155,8 tys. zł w 2021 r., stanowiącej 0,8% planowanych rocznych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli (19 472,9 tys. zł).

(akta kontroli str. 639-674)

2.7. Na wynagrodzenia pracowników administracyjnych i obsługi wydano w roku 2017 - 3 053,44 tys. zł, 2018 - 3 307,06 tys. zł, 2019 - 3 356,22 tys. zł, 2020 - 4 084,11 tys. zł oraz w 2021 (do 30 września) - 3 308,4 tys. zł. W kontrolowanym okresie średnie roczne wydatki w przeliczeniu na jeden etat:

- pracowników administracji wyniosły odpowiednio: 38,11 tys. zł, 39,66 tys. zł, 39,84 tys. zł, 47,21 tys. zł oraz 40,25 tys. zł;
- pracowników obsługi: 27,61 tys. zł, 30,86 tys. zł, 31,75 tys. zł, 38,88 tys. zł oraz 31,56 tys. zł;
- pracowników administracji zatrudnionych w jednostkach obsługujących: 54,61 tys. zł, 58,36 tys. zł, 57,1 tys. zł, 68,05 tys. zł oraz 52,99 tys. zł.

(akta kontroli str. 193)

2.8. Gmina wspierała uczniów szczególnie uzdolnionych, przyznając im nagrody Wójta w dziedzinie nauki i kultury oraz nagrody Przewodniczącego Rady w dziedzinie aktywności społecznej i samorządowej. Łącznie przyznano 77 nagród o łącznej wartości 26,15 tys. zł.

(akta kontroli str. 675, 681, 734-751)

Gmina, z uwagi na brak wniosków Dyrektorów szkół, nie przyznawała szkołom środków na stypendia za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe, o których mowa w art. 90g ust. 11 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty²⁷.

(akta kontroli str. 944-946)

²⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 1915, dalej: „ustawa o systemie oświaty”.

2.9. Wydatki Gminy na edukację przypadające na jednego (statystycznego) ucznia wyniosły:

- a) w szkołach podstawowych w latach 2017-2021 (do 30 września) odpowiednio 9,91 tys. zł, 10,49 tys. zł, 11,06 tys. zł, 12,46 tys. zł oraz 10,09 tys. zł;
- b) w gimnazjach w latach 2017-2019 odpowiednio 9,47 tys. zł, 9,1 tys. zł oraz 9,94 tys. zł.

(akta kontroli str. 191)

2.10. Sporządzane przez pracowników Urzędu jednostkowe sprawozdania Rb-27S – sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-28S – sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za lata 2017-2021 (na 30 września) w zakresie dochodów i wydatków na zadania oświatowe były zgodne z prowadzoną w Urzędzie ewidencją księgową.

(akta kontroli str. 209-212, 226-272, 300-348, 392-441, 470-558, 572-616)

2.11. Gmina w kontrolowanym okresie nie zaciągała zobowiązań finansowych na pokrycie wydatków na oświatę.

(akta kontroli str. 178)

2.12. W okresie objętym kontrolą przekazano środki finansowe w formie dotacji wszystkim przedszkolom i punktom przedszkolnym, dla których Gmina była organem rejestrowym, tj.:

- w 2017 r. pięciu przedszkolom i trzem punktom przedszkolnym łącznie 2 631,89 tys. zł;
- w 2018 r. pięciu przedszkolom i dwóm punktom przedszkolnym łącznie 2 697,43 tys. zł;
- w 2019 r. pięciu przedszkolom i dwóm punktom przedszkolnym łącznie 2 919,58 tys. zł;
- w 2020 r. sześciu przedszkolom i dwóm punktom przedszkolnym łącznie 3 558,51 tys. zł;
- do 30 września 2021 r. sześciu przedszkolom i jednemu punktowi przedszkolnemu łącznie 3 056,91 tys. zł.

Rada podjęła dwie uchwały²⁸ w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego oraz zakresu i trybu kontroli prawidłowości ich pobierania i wykorzystania.

Prawidłowość przekazania dotacji we właściwej wysokości oraz przestrzegania przyjętych uchwał sprawdzono na próbie pięciu dotacji udzielonych:

- Niepublicznemu Przedszkolu „Słoneczko” w latach 2017-2020 oraz
- Niepublicznemu Przedszkolu „Tęcza” w roku 2020.

Stwierdzono, że dotacje przekazano podmiotom, które złożyły wymagane uchwałami wnioski o udzielenie dotacji we właściwym terminie. Wnioski zawierały planowaną liczbę dzieci objętych opieką. Dla każdego miesiąca sporządzono „Ustalenie dotacji” zawierające: kwotę z budżetu Gminy na wydatki z art. 12 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych²⁹, koszt obsługi przedszkola publicznego, opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego, statystyczną liczbę dzieci, wyliczenie 75% podstawy w przeliczeniu na 1 dziecko, dotację na określoną dla tego miesiąca liczbę dzieci, kwotę do wypłaty.

²⁸ Uchwałą Rady Gminy nr XXVIII/353/2016 r. z 25 listopada 2016 r., dalej: „Uchwała z 2016 r.” oraz nr XL/541/2017 z 29 grudnia 2017 r., dalej: „Uchwała z 2017 r.”.

²⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1930.

Załącznikiem była miesięczna informacja do naliczenia miesięcznej dotacji (za każdy z 12 miesięcy).

Przypadki przyjęcia przez pracowników Urzędu rozliczenia dotacji, niezawierającej części danych wymaganych uchwałą Rady opisano w sekcji dotyczącej stwierdzonych nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 192, 887-933)

2.13. Uchwały Rady z 2016 r. oraz 2017 r. regulowały tryb udzielania i rozliczania dotacji oraz tryb i zakres kontroli wykonywanej przez Wójta. Mogła ona dotyczyć prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Gminy. Wykonano kontrole dotyczące prawidłowości i rzetelności danych zawartych w comiesięcznych informacjach o liczbie uczniów oraz rzetelności zestawienia kosztów sfinansowanych dotacją i celowości wydatków poniesionych odpowiednio w 2017 i 2019 r. W roku 2018 i 2020 przeprowadzono łącznie 11 kontroli, którymi objęto sześć podmiotów. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 902-916, 934)

2.14. W okresie objętym kontrolą zrealizowano zadania inwestycyjne w prowadzonych przez Gminę szkołach i przedszkolu takie jak:

- przebudowa kotłowni i zmiana sposobu ogrzewania z olejowego na gazowe w Zespole Szkół nr 2 w Grębocinie (2017) za 90,47 tys. zł ze środków własnych,
- przebudowa kotłowni i zmiana sposobu ogrzewania na gazowe w Przedszkolu "Chatka Puchatka" w Lubiczu Górnym (2017) za 191,96 tys. zł ze środków własnych,
- termomodernizacja budynku SP w Młyńcu Pierwszym wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej na dachu budynku (2017-2019) za 942,78 tys. zł, w tym 545,49 tys. zł ze środków własnych oraz 397,29 tys. zł z Funduszy Europejskich,
- termomodernizacja tzw. budynku "Białego" Szkoły Podstawowej w Złotorii, w którym znajduje się przedszkole oraz klasy 1-3 (2018-2019) oraz modernizacja ogrzewania w Szkole Podstawowej w Złotorii, polegająca na podpięciu budynku biblioteki do c.o. szkoły przy jednoczesnej likwidacji starego pieca na miał węglowy (2020) za 630,56 tys. zł, w tym 198,16 tys. zł ze środków własnych oraz 432,4 tys. zł z Funduszy Europejskich,
- termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Lubiczu Górnym (2018-2019) oraz budowa nowej kotłowni gazowej (2020) za 6 196,3 tys. zł, w tym 1 881,4 tys. zł ze środków własnych, 3 884,9 tys. zł z Funduszy Europejskich oraz 430,0 tys. zł z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych,
- termomodernizacja budynków Szkoły Podstawowej w Lubiczu Dolnym, tzw. "starej i nowej szkoły" wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej na dachu budynku "nowej szkoły" (2018-2019) za 1 255,1 tys. zł, w tym 737,51 tys. zł ze środków własnych oraz 517,59 tys. zł z Funduszy Europejskich,
- przebudowa budynku Szkoły Podstawowej w Gronowie w celu utworzenia oddziału przedszkolnego - 2 sale (2020-2021) za 736,12 tys. zł, w tym 620,86 tys. zł ze środków własnych oraz 115,26 tys. zł z Funduszy Europejskich³⁰,
- rozpoczęcie budowy sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Lubiczu Dolnym za 50,5 tys. zł ze środków własnych³¹.

³⁰ Wydatki poniesione do 30 września 2021 r.

³¹ Wydatki poniesione do 30 września 2021 r.

Wójt wyjaśnił, że potrzeby inwestycyjne obejmują:

- budowę sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Młyńcu Pierwszym,
- budowę nowego przedszkola w Lubiczu Górnym wraz ze żłobkiem (6 sal przedszkolnych, 2 żłobkowe) oraz wyburzenie starego obiektu,
- budowę przedszkola w Grębocinie wraz ze żłobkiem (4 sale przedszkolne, 1 żłobkowa),
- budowę infrastruktury lekkoatletycznej przy Szkole Podstawowej w Lubiczu Górnym: bieżnia (200 m) wraz z elementami infrastruktury lekkoatletycznej,
- rozbudowę budynku Szkoły Podstawowej w Złotorii,
- remont budynku "Białego" Szkoły Podstawowej w Złotorii oraz modernizacja oświetlenia sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Złotorii,
- termomodernizacja budynku „Czerwonego” Szkoły Podstawowej w Złotorii wraz z wymianą pokrycia dachowego (obecnie pokryty eternitem) oraz
- remont budynku zabytkowego tzw. "starej szkoły" w Lubiczu Dolnym.

(akta kontroli str. 178-179, 949-951)

2.15. Gimnazja były częścią składową zespołów szkół, w skład których wchodziły również szkoły podstawowe. Oba typy szkół funkcjonowały w tych samych budynkach. Jedynymi skutkami finansowymi w wysokości 3,0 tys. zł, wskazanymi przez Wójta, były koszty wymiany tablic i pieczęci.

(akta kontroli str. 179)

2.16. Gimnazja w Grębocinie oraz w Lubiczu Górnym działały w ramach zespołów szkół, obejmujących gimnazjum i szkołę podstawową. Majątek po zlikwidowanych gimnazjach został przekazany na rzecz szkół podstawowych, które działały w zespole z tymi gimnazjami.

Majątek zlikwidowanej Szkoły Podstawowej w Gronowie z dniem 1 września 2021 r. został przejęty przez Gminę Lubicz, a następnie przekazany do innych szkół.

(akta kontroli str. 179)

2.17. Poniesiono nieprzewidziane wydatki w zakresie zadań oświatowych w związku z pandemią COVID-19 w postaci:

- zakupu: płynów do dezynfekcji, rękawic, żeli, mydła, taśm ostrzegawczych na schody i podłogę, maseczek ochronnych, płyt poliwęglanowych w łącznej wysokości 14,3 tys. zł ;
- zakupu dozowników łokciowych do płynu dezynfekującego dla szkół podstawowych w łącznej wysokości 6,1 tys. zł ;
- zakupu termometrów dla szkół podstawowych w łącznej wysokości 2,0 tys. zł ;
- zakupu modemów LTE do pracy zdalnej w łącznej wysokości 2,4 tys. zł;
- zakupu laptopów do pracy zdalnej dla uczniów szkół podstawowych w łącznej wysokości 191,4 tys. zł, w tym kwota 184,2 tys. zł pochodziła ze środków Centrum Projektów Polska Cyfrowa oraz 7,2 tys. zł ze środków własnych Gminy;
- zakupu usług internetowych w 2020 r. w łącznej wysokości 7,2 tys. zł oraz w 2021 r. w łącznej wysokości 13,0 tys. zł.

(akta kontroli str. 176-177, 935-936)

2.18. W związku z pandemią COVID-19 i zmianą organizacji pracy szkół od 16 marca 2020 roku (nauka w trybie zdalnym) nie wypłacono za okres od 16 marca 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r. nadgodzin wynikających z organizacji roku szkolnego stacjonarnego w łącznej kwocie 271,91 tys. zł. W wyżej wymienionym okresie nauczyciele pracowali zdalnie w wymiarze 18 godzin tygodniowo.

(akta kontroli str. 682, 752)

2.19. Odnośnie braku realizacji zadań oświatowych z uwagi na brak środków finansowych, Wójt wyjaśnił, że Gmina realizuje wszystkie zadania.

(akta kontroli str. 682)

2.20. Obsługa finansowo-księgową w zakresie oświaty wykonywana jest przez ZEASiP. Urząd sprawował nadzór nad ZEASiP poprzez kontrolę zapisów na kontach księgowych oraz dowodów księgowych. Sprawdzenie rzetelności danych ujętych w sprawozdaniach budżetowych sporządzonych przez ZEASiP odbywało się przez weryfikację danych wykazanych w sprawozdaniach z przedkładanymi księgami rachunkowymi, tj. zestawieniem obrotów i sald księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych.

Wójt wyjaśnił, że decyzje dotyczące funkcjonowania oświaty były uzgadniane przez ZEASiP z organem prowadzącym. Wprowadzanie danych do SIO odbywało się wyłącznie po stronie ZEASiP, którego obowiązkiem był nadzór nad danymi przesyłanymi przez dyrektorów szkół i przedszkola. Wójt posiadał dostęp do SIO i korzystał z niego w celu pobrania danych z Ministerstwa Edukacji i Nauki, np. metryczki subwencji oświatowej.

(akta kontroli str. 194-200, 683-684)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Wójt dokonał zatwierdzenia rozliczeń jednego z przedszkoli, dla którego Gmina była organem rejestrującym, pomimo że nie zawierały one części szczegółowych danych wymaganych niżej wymienionym Uchwałami Rady. Rozliczenia nie zawierały wydatków bieżących poniesionych na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, z podziałem na: nauczycieli, pracowników obsługi i administracji oraz dyrektora placówki.

Zgodnie z § 10 ust. 2 pkt 6 Uchwały z 2016 r. rozliczenie dotacji powinno zawierać „zestawienie kwot na poszczególne rodzaje wydatków zgodnie z art. 90 ust. 3 d ustawy”, a w myśl § 6 ust. 3 pkt. 1 Uchwały z 2017 r. do rozliczenia dotacji załącza się zestawienie wydatków poniesionych w roku budżetowym, którego dotyczy rozliczenie, z podziałem na wydatki bieżące poniesione na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, z podziałem na:

- a) wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń nauczycieli;
- b) wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników obsługi i administracji;
- c) wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń dyrektora placówki”.

Wójt wyjaśnił, że zatwierdzenie rozliczeń wynikało z przeoczenia pracownika merytorycznego, sprawdzającego poprawność rozliczeń dotacji składanych przez dyrektora przedszkola.

(akta kontroli str. 902-921, 925-927)

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działania Wójta w zakresie finansowania zadań oświatowych. W okresie objętym kontrolą przeznaczono na ich realizację wszystkie środki otrzymane z budżetu państwa. Sprawowano rzetelny nadzór nad Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Zespołem Ekonomiczno-Administracyjnym Szkół i Przedszkoli w Lubiczu w przedmiocie wydatkowania dotacji na zadania oświatowe. Zgodnie z przepisami określono wysokość dofinansowania przekazanego niesamorządowym przedszkolom i punktom przedszkolnym oraz nadzorowano jego wydatkowanie. Rzetelnie sporządzano sprawozdania budżetowe Gminy w zakresie dochodów i wydatków na kontrolowane zadania. Były one zgodne

z ewidencją księgową. Ponadto Wójt sprawował rzetelny nadzór nad jednostką prowadzącą obsługę finansowo-księgową w zakresie oświaty. Jako nieprawidłowe oceniono działania Wójta polegające na zatwierdzeniu rozliczenia przedłożonego przez jedno z niesamorządowych przedszkoli, niezawierającego części danych wymaganych uchwałą Rady.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Wnioski

Zwiększenie nadzoru nad sposobem rozliczania przez przedszkola niesamorządowe dotacji na cele oświatowe.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, 29 listopada 2021 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy
p.o. Dyrektor
(-) Tomasz Sobecki

Kontrolerzy
(-) Marcin Bigos
starszy inspektor
kontroli państwowej

(-) Jacek Kalas
główny specjalista
kontroli państwowej